

פשיטה לציד "לשון"

(סיפור)

שמנגד סברו כי כולה ממוקשת. וגם קשה היה לחצות את הפלג ברגל, ללא מעבר מותקן.

אי לזאת היו הסיירים מגיעים אל עמדות הפינים דרך שדה מגודל שיחים. סבורים היו כי השיחים הללו מחפים עליהם לבטח מעיני האויב. ואולם כל פעם היו הפינים מרגישים בהם בעוד מועד ומשלחים בהם את כדוריהם.

רומנצוב הוציא מתוך צקלוננו פנקס שקנה עוד בלנינגרד. בעמודו הראשון רשם: "לפעול בלי שמץ שיגרה!" מה לרשום עוד — לא ידע. נאנח, ושם את הפנקס בכיסו.

האדמה טרם הדישאה דשא. תחוחה היתה, שחורה, נקבובית. רומנצוב גרד מארובת המחפורת את הפיח ובישל ממנו צבע שריחו מבחיל. רב-הסמל הפלוגתי נתן לו כמה חולצות ומכנסים קרועים. רומנצוב תפר לו חלוק, עם ברדס ומסכה. הוא צבע את החלוק בפיח וייבש אותו בשמש שלושה ימים רצופים. החיילים לא הבינו מאומה, וחייכו להם. מוליבוגה רטן תוך טוב-לב: "נשף מסכות, דרמה בחמש מערכות, יצירתו של לרמאנטוב!"

האלוהים יודע, מתי זימן לו הגורל לקרוא את "נשף המסכות".

עם שחר לבש רומנצוב את החלוק. בחלוק זה היה דומה לנזיר קתולי. כשהחיילים מלווים אותו באיחולים טובים ובלגלוג שבטוב-לב, טיפס וחלץ עצמו מתוך חפירת הקלעים.

הוא זחל לאטו, עקלקלות. זמן רב שכב במקום אחד בלי נוע, בתקוה כי אנשי התצפית הפינים העומדים מעבר לגיא לא יבחינו בינו לבין האבנים. פניו היו מכוסות מסכה שחורה. האדמה היתה לחה. החלוק והחולצה נרטבו לחלוטין.

ליד מורד הגיא צמחו עצי-לבנה. גזעי העצים היו מכוסים צלקות ושריטות שנגרמו מכדורי הפינים. שרף סמיך ודביק, שהעלה קרום שחור-ארגמן, שתת מן הפצעים. הכדורים ננעצו בגזעים בגובה — אולי כדי מטיר וחצי מן האדמה. לא הנמיכו מזה! רומנצוב זחל בזהירות אל עץ שני. גם זה היה כמעט כולו מלא כדורים, שפגעו באותו גובה כמו בעץ הראשון!

זו היתה תגלית בעלת חשיבות ממדרגה ראשונה. הוא חזר והגיע בשלום לחפירת-הקלעים.

באותו ערב היה רומנצוב שוב ערני ועליו כמקודם. מוליבוגה, שנתמלא חדוה, שמע סוף-סוף מפיו את הפרק הששי מתוך רומן לז'ול וארן.

ברשותו של הלייטננט מאטבייב, מפקד-המחלקה, שוב זחל רומנצוב בלילה לעבר עצי-הלבנה. התלקחו זיקוקי

הדבר אירע בשיחה עם הקפיטן שוסטאק, מ"מ מפקד-הבטליון למדור הפוליטי, בשעה שביקר במזקת-הקרב עם שחר:

"כיתתך נושאת היטב בעבודת-המשמר", אמר. "מפקד-הבטליון מרוצה".

פתאום קדרו פניו של שוסטאק. מעך את הסיגריה והפטיר יבשות, בקול נרגז:

"מחר תפעל כאן פלגת-הסיור של הדיביזיה. שמור בשבע עינים, רומנצוב! אם יקרה מה — מיד תחיש עזרה. ענייני-הסיור יגיעים אצלכם ברגימנט. במשך שלושה שבועות לא לכדתם אפילו, בעל-לשון! אחד".

והשם נלך בעצמנו? שאל רומנצוב.

נסה! גחך שוסטאק.

רק בערב עזב את משמרת-ההבטחה הקדמי. ובמשך כל אותו יום היה רומנצוב שרוי באיזה שכרון מענה. "בעל-לשון! עליו לתפוש, בעל-לשון!"

האמנם קל יותר להרוג מאה ושבעה-עשר גרמנים מאשר לתפוס בשבי פניי חי אחד? הרהר במדדו בצעדיו את חפירת הקלעים. "הבלים! אני אוכל לעשות זאת! וגם עשה אעשה! גם את קלוצ'קוב וגם את מוליבוגה אקח עמי..."

הוא שאל מגולובנוב משקפת ממלקוח-האויב וכל היום התמכר לתצפיות אחרי עמדות הפינים.

בין משמרת-ההבטחה הקדמי שלנו לעמדות הפינים השתרע גיא רחב. בתחתית הגיא שיקשק לו פלג. כעת צבה כולו, תפח מהפשרת השלגים, והמים הצהובים המו ונגרפו מעבר לרכס אבנים מחודדות; והפלג, הדחוק בין גדות צרות, ביעבע וזרם דרומה.

לעת בוקר נדמו היריות, חדלו להמריא הזיקוקין, קולם של פגזי המרגמות נעשה נדיר יותר, וכל כמה שחזרה הדממה וירדה על משמרת-ההבטחה הקדמי, כן הלך וגבר קול שאונו של הפלג.

תוך חלום שמע רומנצוב את המולת הפלג שניפץ את גליו אל החוף, שיקשק בחלוקי אבנים וחול, עקר אבנים וגרפן למטה עם הזרם.

הסיירים שלנו לא נהגו לעבור דרך הגיא, מאחר שהניחו, כי הפינים שולחים בו "אש-פגיונית" ** מן ה"תקעים" *** שלהם, המצוידים במכונות-יריה; ואשר לגדה עצמה

* היינו, שבו חי, אשר אפשר להיודע מפיו פרטים על יחידות האויב שממול ועל מערכו.

** דהיינו, יריות מכונות מלמפרע מטווח קצר שפגיעתן פגיעת-מוות, כשל פגיון מקרוב.

*** תק"ע — תיבת-קרקע-עפר.

רגע ישב שוסטאק תוך מתיחות המחשבה. מבטו המרוכז היה נעוץ בתקרה. על פניו של רומנצוב העומד ליד הדלת, הופיעו ונעלמו חליפות כתמי קדחת יוקדים. לבסוף פרץ שוסטאק בצחוק ואמר בעליצות:

„תפסת! תפסת!“

„חבר קפיטן“, גמגם רומנצוב.

„קרא נא עוד משהו מתוך הפנקס שלך.“

בהישענו אל השולחן הקשיב רב קשב בפערו במקצת את פיו. עפעפיים שקופים, כחלחלים, כיסו את עיניו העייפות.

„תפסת“, חזר ואמר בלטפו את סנטרו. „וכמה אנשים?“

„ארבעה: קלוצ'קוב, מוליבוגה, טימור ואני. אל תחשוב,

חבר קפיטן. סרה: מוליבוגה גבר רציני; הוא יחפה עלינו מן העבר הזה של הפלג.“

„כן. קשה, קשה.“ אמר שוסטאק. „בערב אשוחח עם המיור.“

„חבר קפיטן, רק אל תמסור את התכנית הזאת לסיירי-

הרגימנט!“ ביקש רומנצוב. הוא אמר זאת בארשת ילדותית. שוסטאק משך בחטמו דרך לגלוג.

„כמובן! הרי גם אני מעוניין בכך. הבטליון שלי

יתפוס את „בעל-הלשון! גם לי, סרג'נט, יצר-תהילה משלי! אמנם, במידה פחותה מאשר לך. אבל, כנראה,

בא לי זה עקב הזקנה...“

רומנצוב הרכין ראשו בארשת אשמה.

יתכן שרומנצוב, ברוחו הפזוי, היה יוצא לפשיטת-סיור לילות מספר לפני המועד הנכון, ללא כל הכשרה רצינית. אבל בבטליון היה שוסטאק, אדם נבון וזהיר; הוא ידע כי במלחמה אין להזדרז לעולם. הוא הוכיח את רומנצוב על פניו.

לא עבר זמן מועט ואל הבטליון בא הלייטננט-הקשיש ליסיאנקו, מי שהיה מפקד-הסיור של הרגימנט השכן. טרם החלים די צרכו אחרי פציעה קשה, והיה ברור של מפקד הדיביזיה. זה היה אדם המרבה שתוקה; ודוקא משום כך העריכו החיילים כל מלה היוצאת מפיו. הוא היה מפקד קפדן, עתים גם מקשיח-לב עד כדי טירוף-הדעת; אבל מה רבה היתה שמחתם של הסיירים בשמעם מפיו דברי תודה על שקידתם. הוא ידע יפה מה חייב כל חייל לעשות בפעולת הסיור, והיה מלמד את פיקודיו רק את אשר יידרש מהם לעשות בעסקם במלאכתם.

ליסיאנקו פקד על רומנצוב למצוא ביער בקעה שכתליה תלולים, ובה פלג הומה בדומה לאותו הסמוך לעמדות הפינים. הלילות היו אפלים. מוליבוגה הסביר, כי אלה הם לילות שלפני הפסחא. רומנצוב וקלוצ'קוב נתמלאו שמחה. טימור — „קאזאך“ מוסלמי לפי מוצאו — לא הבין מאומה. על הגדה שמנגד, זו של ה„אויב“, התקינו הסיירים

התאורה, בעבעו והתפוצצו פגזי המרגמה הפיניים, טרטרו מכונות-היריה — ליל-חזית רגיל. הוא רבץ סמוך ללבנים, הכדורים שרקו ועפו מעל לראשו. הם היו ננעצים בלבנים, והעצים היו מרטיטים מעצמת הכאב.

ואף-על-פי-כן, אף כדור אחד של האויב לא ננעץ בשרשים או באדמה. לו קרה הדבר, היה רומנצוב מרגיש בזה.

תוך התלקחות של העזה פרועה נתכדר בשיפוע הגיא אל הפלג.

זמן ממושך היה זוחל על ארבעותיו, וחופר בידיו את האדמה התחוחה. באדמה לא מצא אף כדור אחד. האדמה היתה מלאה וגדושה רסיסים מפצצות-מרגמה ומפגזי תותח של האויב. אך כדורים? — אלה לא היו.

לבו של רומנצוב נפוג משמחה. משהגיע למחפורת הסיר מעליו את החלוק, את הבגדים הרטובים — וערום-למחצה התחמם ליד התנור ורשם בפנקסו:

„הסיירים בלילה — העיקר לדידם לא להיתקל באש-פגיונית של מכונות-היריה הפיניות. לכל מכונות-היריה הפיניות — כיוון-אש מסויים וקבוע. הלכה היא, כי יריה מעויינת בלילה אינה אפשרית כלל. אם ירגיש זקיף פיני בסייר שלנו, הרי לא יפתח ביריות. הוא יזרוק רימון!“

„והנה העובדות: הכדורים הפיניים נוקבים את הלבנים בגובה של 1—1.5 מטרים מעל פני האדמה. למטה מזה הכדורים אינם עפים. גם באדמה אין מוצאים כדורים, לא ב„דבשת“ גדת-הגיא, ולא בשיפועו.

„המסקנה: אש מכונות-היריה, לפעולה פגיונית מכונות למעבר לגיא, ואינה חודרת כלל לתוכו, ואינה חוסמת אותו. המעשה החשוב הוא — לזחול ולעבור על פני הלבנים; וככל שהדבר נעשה במקום נמוך יותר, כן פוחתת הסכנה. ליד הפלג אפשר להלך בלילה אף בקומה זקופה.“

„תקע“ ממש, והקיפה גדר-תיל. כאן קבע את מושבו הלייטננט-הקשיש ליסיאנקו. היתה לו משרוקית, וכן חפץ סות-מפגן של חומר-נפץ.

על פני האדמה הרטובה זחלו הסיירים מן הדבשות שעל גדות ה„וואדי“ אל הפלג. רומנצוב חתך את גדר התיל, שהוקמה על הגדה „שלנו“. עלתה חבטה אטומה באדמה, ושלחת עמומה של חפיסת-המפגן.

„הגרמנים והפינים נוהגים לייקש את גדרי התיל שלהם“, היה ליסיאנקו טוען בכעס מהגדה השנייה. „ואתה, רומנצוב, אפילו לא בדקת אם יש כאן מוקשים. לחזור על הפעולה!“

הסיירים של רומנצוב הבקיעו מעבר בשדה-המוקשים, חתכו את ה„דוקרנית“ — אבל, מוליבוגה עשה תנועה בלתי זהירה והתרומם קמעה.

שריקה!

„במרחק חמשים מטר מעמדות הפינים יוחד בחיים רק אותו סייר, שידע לזחול, זחילת-גחנים!“ קרא הלייטננט הקשיש. „לחזור על הפעולה!“

פעם, בהיותו על הגדה, לא נזהר רומנצוב והשמיע קול שיעול.

שריקה!

„בקרב הלוהט ביותר“, העיר ליסיאנקו, „ישנן שניות אחדות של דממה. אם אישה-התצפית הפיני לא יבחין כך, הרי ישמע את שיעולך. רע מאוד! עוד פעם!“

„חבר הלייטננט-הקשיש, ואם השיעול גובר עליך?“ „סתום את פיך בכובע, תקע פיך באדמה והשתעל! האדמה תבלע את שיעולך. האויב אל ישמע! עוד הפעם!“ מוליבוגה גידף נמרצות: „טימור לחש ביראת-כבוד: „איזה מפקד קפדן!“ קלוצ'קוב חייך בשחצנות: רק רומנצוב שתק תוך ציות.

הוא נתן לבו על כך שקלוצ'קוב היטיב לזחול מכולם, ביתר מהירות ובלי להקים שאון. וטימור היה רואה בחשכת הלילה כינשוף. מוליבוגה היה עיקש — ושקט.

ופעם בלילה, הרשה רומנצוב לסיירים לעשות זניקות-מירון קצרות ב„וואדי“. הוא הניח, כי ליסיאנקו לא ירגיש בכך מבעד לאשנב-היריה הצר של ה„תקע“.

שריקה!

נתברר, כי הלייטננט-הקשיש יצא מן ה„תקע“ ושכב על האדמה. בלילה, מן האדמה, מלמטה למעלה, הכל נראה ברור יותר ובולט יותר.

יגעים, מלוכלכים ורטובים היו עולים על הדבשת של גדת-ה„וואדי“, מעשנים ומצפים לאות — ושוב זוחלים אל הפלג.

„לבי אומר לי“, התלונן מוליבוגה, „שהוא יענו עד * נוסח-„גחנים“ קובאניים — הסיירים של גדודי-הרגלים הקוזקים מחיל-קובאן שבצפון-קוקו.

דכא בלימוד-לילה אלה! החילות לרוות“, הודיע לקלוצ'קוב, כולו חרדה.

„הסתלק מן העסק!“

„אי לך, ערמומי שכמור!“ נעלב מוליבוגה, — „לשבת בחפירה? נמאס! הנה, בידים אלה“, הוא קרב אל קלוצ'קוב בפרשו את ידיו הכבירות, כשאצבעותיהן הצהובות ממושקות, „אתפוס פאשיסט חי!“

עתים תכופות, בלילות, היה בא היערה הקפיטן שוסטאק. ביסבו על גזע עץ גדוע שליד הפלג, היה מסתכל נכחו בתשומת-לב, אף שכמעט ולא הבחין במאומה בחשכה. הוא שמע את שריקותיו של הלייטננט-הקשיש ליסיאנקו, את גידופיו הכעוסים, ובשעת ההפסקות היה מכבד את הסיירים בשפע סיגירות.

„זכור נא: כל אחד מכם יוצא מתוך התנדבות“, היה אומר. „מי שאינו רוצה, או מפחד — אל ילך! אי אפשר להיות סייר טוב מתוך אונס!“

„כבר שמענו“, רטן מוליבוגה.

טימור היה אומר בקול צלול:

„אני הולך מרצוני הטוב, מפקד!“

ועל הגדה היה מפסיע ליסיאנקו, גבה-קומה, כולו עצמות, ונזכר כיצד היו סייריו לוכדים „בעל-לשון“ בערמה ובהעזה, אלא שלאחר מכן פג כושרם למעשים כאלה. עכשיו הבין הלייטננט-הקשיש מדוע קרה הדבר. סייריו נרגעו והפכו שאננים מדי; הם החלו חוזרים על תחבולותיהם. והרהורים אלה לא נעמו לו...

* *

רומנצוב נכנס לתוך המים בשנסו מתניו בחבל. המים היו כה קרים, עד שנשימתו נכלאה. הוא שחה על צדו, בחצותו בשכמו את הגלים, ובחתירות חזקות נע קדימה. לא ראה מאומה; הלילה היה אפל.

עזית עברה ברגליו. גלי-אווה סטרו על פניו.

כיון שהרגיש כי רגליו נוגעות בקרקע, עלה אל החוף והתנער. ליסיאנקו עמד ליד ה„תקע“. בידים מרעידות קשר את החבל לעץ, והידק אותו בחזקה.

„הראשון ישחה קלוצ'קוב“, פקד הלייטננט-הקשיש, „אחר-כך טימור! מוליבוגה יכול להישאר. בעת הסיור הוא יישאר בגדה שלנו — עם המקלע.“

„אם לשחות, הרי נשחה כולנו! בלי כל בחירה!“ התקצף מוליבוגה. „אובד עמכם יחד“, להש אל קלוצ'קוב בשפתיים רוטטות.

„ומדוע רוצה אתה לשחות, מוליבוגה?“ שאל הלייטננט-הקשיש.

„אל אלוהים, מי יודע מה עלול לקרות... הרי זה סיור, חבר הלייטננט-הקשיש! קרב! ענין אפל, מות כרוך בו... סיכון! לא בכדורים בלבד — בידים שלי אחיש עזרה, אם יקרה מה...“

התחילו! פקד ליסיאנקו בנקטו אותה נעימת-דיבור נמרצה ומתקטעת.

קלוצ'קוב שחה-יחצה את הפלג במהירות. קצר-נשימה, נושף בכוח, עיניו לטושות — זחל אל החוף. אבל משהפך ראשו אל רומנצוב, היו פניו אדישות ונעדרות-מבע, כאילו לא נזקק לכל מאמץ שהוא כדי לשהות במים זמן כה ממושך.

„קר לך?“ שאל רומנצוב.

„כמו אש לזהטת“, אמר קלוצ'קוב כששיניו נוקשות אלה באלה.

„מחר תשחה עם תת-מקלע ושני רימונים.“

„אני מבין, חבר סרג'נט!“

נחשול טלטל את טימור וגרפו למטה, אל מערבולת האשד השוצף בין אבנים. נפנפה יד מורמה.

„מדוע הרפה מהחבל?“ הרהר רומנצוב בפחד, ורץ לאורך הגדה. אבל טימור כבר זחל ועלה אל החול, בהיאחזו בכוח בשרשי ערבה.

„אשחה עוד“, הצהיר נמרצות.

„לא נשתבשו רגליך?“

„אמור ללייטננט: לא צריך לכעוס. אשחה עוד!“

אל הגדה קרב מוליבוגה. הוא שכב משום-מה, ואחר, בקפלו רגליו, קרטע כצפרדע ושיקע עצמו במים השחורים. בהעבירו חיש-מהר את ידיו על פני החבל המתוח, הגיע בבת אחת לגדה שמנגד. המים בעבעו בין רגליו.

„אובד פה אתכם יחד“, רטן, תוך רוגז שבטוב-לב.

„פרה!“ הפטיר ליסיאנקו בכעס, „כלום אי-אפשר

לשחות בלי רעש?“

„התרשה להוליך את הסיירים אל המחפורת, חבר

הלייטננט-הקשיש?“

„אסור! בגדה הפינית לא הכינו בשבילכם מחפורות המות“, אמר ליסיאנקו באריקת-קול — „משתצלחו את הפלג, ואתם רטובים וקפואים, יהיה עוד עליכם להבקיע מעבר ב„דוקרנית“ הפינית, ולפנות את המוקשים“. הוא האיש והחמיר דיבורו במתכוון: „כלום זה הכל? לא; עליכם עוד לזחול, בלי השמיע קול, עד לחפירת-הקלעים הפינית. אותה שעה יקשיבו קשב רב עשרות זקיפים. יתבוננו בעין צופיה. ישמעו — ויהרגו אתכם! ואם יראו — גם אז יהרגו! עכשיו סובר לו הסרג'נט רומנצוב, כי הזקיף הפיני עומד לפני התקע'. ואם הוא יעמוד מאחורי התקע'? היודע הסרג'נט רומנצוב מה יש לעשות במקרה כגון זה?“

„אני כשלעצמי — אינני יודע! ואם רסיס של פגז מרגמה תועה ינתק את החבל?“ בקולו של הלייטננט-הקשיש נשמע הכעס. „אל תדמו בנפשכם כי אני יכול ללמדכם כיצד לקחת בשבי זקיף פיני. אני חוזר ואומר: אינני יודע לעשות זאת. לעת עתה בידיכם רק חוט-

מכוון אחד: הואדי אינו נפגע באש-פגיונית של מכונות-יירה. את זאת העלה הסרג'נט רומנצוב. הדבר מדבר בזכות כושר-התפיסה שלו, הוא שיבח את רומנצוב, ואלו נעימת קולו היתה יבשה, סולדת, כל פעולת סיור אינה אלא מחרוזת אפתעות ומצבים-שבמקרה. עתים הם סרג'ינים! אני יכול להכשיר אתכם לכך, לבל תפחדו מפני המקרה שיקרה. כלום זה קל בעיניכם?“ ליסיאנקו הניף ידו: „שימו לב! הזקיף הפיני הרג את רומנצוב. מי מפקד הקבוצה?“

„אני!“ קרא קלוצ'קוב, כולו רועד מקור.

הלייטננט-הקשיש חייך. רומנצוב נתמלא תמהון: בחיכוך ניכר היה טוב-לב, התפעלות.

„אל המחפורת, רוצה — רוץ!“ פקד.

* *

השיחה נגמרה. הקפטן שוסטאק לבש את הסגין, נח קמעה, ואמר בקול נמוך, כמדבר לעצמו:

„חברים, אתם הולכים למעשה קשה. שמרו על עצמכם. זכרו: כל הרגימנט, מן המיור ועד הלוחם הפשוט, ואני לא כל שכן — נפשנו קשורה בנפשכם. ועל כל צרה שלא תבוא... תהיינה שלוש קבוצות-לוחמים בגדה. הם יעזרו תמיד! אני מאמין במפקדכם — הסרג'נט רומנצוב. אני בוטח בך, בטימור ובך, קלוצ'קוב... איבן איבנוביץ' מוליבוגה יודע מה מכבד ומעריך אני אותו.“

הוא השפיל את ראשו הסב.

רומנצוב ליווה את הקפיטן עד מטה-הבטליון...

ליד התנור עסק טימור בהשחות פגיונו בבקע-אבן. קלוצ'קוב ישב גחון אל השולחן, כתב מכתב. אפילו לא הפנה פניו אל רומנצוב בהיכנסו. כעבור רגע מסר את המכתב לידי רומנצוב.

„אמא חביבה!“

מחר אני יוצא לסיור. אולי לא אחזור. אם יקרה דבר כזה — דעי לך, כי מותי מות כבוד הוא. כל מה שהיה לפני המלחמה — שכחתי. אותו קלוצ'קוב, שבגללו סבלת ובכית — איננו עוד. אני חייל ישר בצבא-האדום. המפקד שלי, הסרג'נט רומנצוב, יאשר את דברי. בנך, ואלניטין.“

סרג'י הצטער על כך, שאינו בן ארבעים כמו שוסטאק ועל שאינו מסוגל לדבר בלבביות ובפשטות כמו שוסטאק. ואולי אין גם צורך לדבר כך? הוא חיבק את קלוצ'קוב.

„אני רוצה“, אמר קלוצ'קוב בחשיבות, „שלאחר הפשיטה הזאת ישכחו הכל כי גנב אני! ואם יזכיר לי מישהו זאת — את גרונו אשסע!“

טימור השחין את הפגיון והיה בודק את הלהב בקרבו אותו אל צפרנו, ומתמלא שמחה כמו תינוק שבישרו לו כי מחר יהיה יום-גנוסיא.

טימור קפץ ובקול צעקה גרוני וניחר נעץ את הפגיון בחזהו של פיני, שצץ והרים תת־מקלע, ולא הספיקו לו כוחותיו לחזור ולשלפו.

"נהג!" חזר ואמר רומנצוב, ובעזרת קלוצ'קוב הדף חלק את השבוי מן החפירה.

הפינים שבמחפורת צעקו ורקעו ברגליהם. הלחכות עד שיגיהו מתוכה? לא! רומנצוב זנק אל הדלת, הדף אותה ברגלו והטיל רימון אנטי־טנקי אל בין עדת החיילים הפינים. רגבי חמר ירדו על רומנצוב ושב־קורה הכה בשכמו. הוא נפל. טימור גרר אותו מרחק־מה. רומנצוב חילץ עצמו מן החפירה, עלה על תל־החזה, והחל רץ. אור חם סאן מעל לראשו, אבל הכדורים לא הגיעו לתוך ה"וואדי". רומנצוב לא טעה: מכונות־היריה הפיניות ל"פעולה־פגיונית" לא "טאטאו" את הגיא.

הוא מצא את קלוצ'קוב על גדת־הפלג. "כ־כיצד נע־נעבירהו?" שאל את רומנצוב, בגמגמו מכעס.

"מת?" קרא רומנצוב.
"נושם! אך כבד כמו חזיר־בר! כיצד נסתדר עמו כאן? מוחי אינו תופס".

מהגדה השניה הגיע אליהם קולו הניחר של מוליבוגה: "קשרוהו אל הקורה! אתם שומעים? אל הקורה!" נביחת מכונות־היריה ורעם הנפץ של פצצות־המרגמה הפיניות על דבשת גדת־ה"וואדי", החרישו את דבריו. מוליבוגה לא העיז להרים את קולו. הוא נחר, נחנק במלים: "הקורה הנה שם היא... קשור, חבר סרג'נט, ושחה! רק רגע אחד! אם ישתה מים — נשיב את רוחו! תפוס קורה!"

רומנצוב נתעף כל כך, עד כי בקושי עמד על רגליו; הוא נאחז בקורה, והרגיש כי אין זה לפי כוחותיו, כי עוד רגע ויפול. קלוצ'קוב וטימור חשו אליו.

לבסוף הפלוגה נשף בהבל פיו על הצפורן, הטבילה בזהירות בדיה, ורשם באותיות כבירות בגליון־ההענקות: "רומנצוב, סרגיי סרגייביץ".
"נו, הנה הצטיינת, סרגיי סרגייביץ", אמר שוסטאק.

את רומנצוב העבירו לפלגת־הסיוור של הרגימנט. הלייטננט־הקשיש ליסינקו, שהחלים מפצעיו וחזר אל השירות־הפעיל, לקח אליו את רומנצוב וגם את סייריו: טימור וקלוצ'קוב. ולא הועילו תחנוניו של רומנצוב: הלייטננט־הקשיש סרב בהחלט לקבל את מוליבוגה, מחמת "גילו המופלג". איבן איבנוביץ' נעלב עלבון מר. "הרי בלעדי היו הכל אבודים", התמרמר הוא בקול.

רומנצוב זחל ועלה בזהירות אל תל־החזה של חפירת־הקלעים הפינית. ולפתע פתאום צץ לפניו קו רביעי, נוסף, של גדרות־התיל. הוא ראה את מטען־הנפץ, התלוי על ה"דוקרנית". בזהירות שלף את המספריים, חתך את התיל — ובוהירות הניח את מטען־הנפץ על האדמה. הוא שמע את נשימתו של הזקיף הפיני. זנב סיגריה עומם שרטט קשת־אש בחשכה, ונפל על ידו של טימור, השוכב בסמוך לו. טימור מחץ בידו את האש וכיבה אותה, כשהוא מתעות מכאב.

מאחוריו שכב קלוצ'קוב. האדמה דבקה לבגדיו הרטובים של רומנצוב. מחטי צמרמורת דקרו את הגוף. הזקיף הפיני השתעל מאחורי תל־החזה. הוא לא ראה ולא שמע מאומה. היה זה מקום שקט. הפיני נמנם. רומנצוב זנק מתל־החזה על הזקיף. מי הראשון שהחל לנשום — רומנצוב לא זכר זאת. הפיני נאנק, בהתאמצו למחוץ את צוארו של רומנצוב. אגרופו של קלוצ'קוב, הכבד כמו גרון, נחת על ראשו של הפיני. קלוצ'קוב עמד פרוע, מלוכלך, בחולצה שחורה ממורטת.

"לא הוציא הגה", לחש רומנצוב בהתרוממו. "נבהל", ענה קלוצ'קוב, גם הוא בקול נמוך, בסתמו את פיו של הפיני במסתום.

טימור הגיש את החבל. בוריוזות כבלו את השבוי. אותו רגע נשמעה מאחוריהם יללת זועה. חייל פיני ראה מחפירת־הקלעים את הסיירים. ואפשר כי טרם הספיק לראותם, אלא רחרח כמו כלב והש, כי זרים נמצאים כאן.

ואנקת יבבה ממושכת זו של אדם שתקפו הפחד, נשמעה באזני כל הזקיפים הפיניים.

זיקוקין הצליפו על השמים כפולסין של אש.
"נהג!" קרא רומנצוב אל קלוצ'קוב. "הבא את השבוי אל הפלג!"

עוז וצולח שנית את הפלג, אלמלא לעגו של הלייטננט-הקשיש.

„עלם-חמד“, היה ליסיאנקו אומר בלאות. „לאנרי ברביוס יש סיפור על רוח-הרפאים החוזרת לבקרים אך אהה, הנצחון אינו חוזר לבקרים. זה מעציב מאד, אבל כך הוא הדבר. כל פעם ופעם יש לארגנו מחדש. המבין אתה? אני אסלק אותך מפלגת-הסיור אם לא תמצא לך איזור חדש בתכלית בשביל הפשיטה. חפשי! יש למצוא מקום כזה, שלפי סברתם של הפינים אין לעבור בו בשום פנים.“

„מי הציע לקחת את הקורה? הסוראי מוליבוגה! ועכשיו ירקו לו לזקן בפניו!“

„גו, אם רצונך בכך, אשוחח עם המ-יורי, הציע רומנצוב.“

„איני רוצה! אני אשאר במחלקה! אמנם נכון, חבר סרג'נט, בן ארבעים ושנים אני. צדק הלייטננט: בסיור יש לפנות את הדרך לצעירים! כאן אין עצה ואין תבונה!“

והלך לו מכווץ כמי שעלבוהו. על חזהו, כעל חזהו של רומנצוב, התנוססה המדליה „בעד אומץ“.

רומנצוב ליווהו במבט ממושך, עגום. מוליבוגה נטפל לנהגה של מכונית-משא שעמדה על הכביש.

„מדוע אינך שוטף את המכונית? משא של לכלוך על הכנפים! כיכלב עצל! לו נפלת בידי הסרג'נט שלנו!“

ושוב ישב רומנצוב שעות רצופות בעמדת-התצפית שלו, צופה בעד המשקפת אל עמדות הפינים. ליסיאנקו הטיל עליו לעבד באופן עצמאי תכנית לפשיטת הסיור החדשה. קשה היה לרומנצוב לשכוח את הגיא. מחשבותיו חזרו ושובו וחזרו אל הפלג. לא היתה זו אלא אותה אמונה הנפוצה אצל הסיירים חסרי-הותק, כי ניתן לחזור על ההצלחה מאותו הסוג ובאותה הדרך. אפשר, והיה מרהיב

„ל פ נ י ש ב ע ש נ י ם“

(מתוך „מערכות“, אדר תש"א).

- „כל זמן שהתשלום והמזון היו בטוחים, והסיכון היה מועט, נעשה הגיוס בלי קושי.“
- גנ' קלאמן-גרנקור, על גיוס חיילים מבני סוריה
- „צבא אשר שירה בפיו, הוא גם צבא-מלחמה.“
- גנ' פרנקלין בל (צבא ארה"ב)
- „...הרמה הגבוהה של אימון ה'משמר' כיום היא במידה מרובה בזכות עזרתם המוחננת והמתמדת של מדריכים — קצינים וסמלים — מבין הצבא הסדיר... אולם אחרי הכל נמצא, שמפקדי היחידות של המשמר-הלאומי הם שהגשימו למעשה את רוב חינוכם של אנשיהם... ועוד: „מזה כמה שנים, שהמשמר-הלאומי משמש ככוח-המגן העיקרי של ארצות-הברית. עליו לצאת ראשון להגנת הארץ עם פרוץ המלחמה, עד אשר תושלם ההתגייסות המלאה בכל הארץ. והנה עכשיו, בעוד השלום קיים, נקרא „המשמר הלאומי“ לשירות פעיל לפרק זמן ממושך.“
- קול. א. ו. מקניז „חיל המיליציה האמריקני“.
- במקרה של פלישה צריכה לבוא מיד המהלומה הנגדית, במלוא העצמה ובמקום הנכון. והרי זה דורש שירותי קשר ואיתות טובים, כדי לאפשר שליטה בכוחות ההגנה.“
- מיור-גנ. רואן-רובינסון, „הרהורים על הגנת בריטניה“
- „יש לשער כי יורקי-הלהבות ימלאו תפקיד גם בהיאבקות של עכשיו: בין במלחמה הגיידת ובין בהגנה סטטית על עמדות קדמיות ונקודות מבודדות.“
- („יורקי הלהבה והשימוש בהם“)